

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Διάλεξη #12:

Χρήμα και χρηματοπιστωτικό σύστημα

Διδακτική Ομάδα

Δημήτρης Καλλιώρας, Καθηγητής ΤΜΧΠΠΑ ΠΘ (dkallior@uth.gr)

Ιωάννης Λεπίδας, Υπ. Διδάκτωρ ΤΜΧΠΠΑ ΠΘ (ilepidas@uth.gr)

Αντιπραγματισμός

-3-

- Αντιπραγματισμός είναι η άμεση ανταλλαγή αγαθών (λαμβάνει χώρα κυρίως στις πρωτόγονες ανταλλακτικές οικονομίες).
- Δυσκολίες αντιπραγματισμού:
  - Σύμπτωση των επιθυμιών των συναλλασσομένων.
  - Καθορισμός της ανταλλακτικής σχέσης των αγαθών.
  - Διαιρετότητα των αγαθών.
  - Δυσκολία μεταφοράς των αγαθών
- Υιοθέτηση χρήματος: μετατροπή άμεσων ανταλλαγών σε έμμεσες.

Έννοια και Ιδιότητες του Χρήματος

-4-

- Χρήμα είναι κάθε τι που γίνεται γενικά αποδεκτό ως μέσο ανταλλαγής των αγαθών και ως μέτρο προσδιορισμού της αξίας τους.
- Ιδιότητες χρήματος:
  - είναι αποδεκτό από όλα τα μέλη της κοινωνίας.
  - είναι διατηρήσιμο: δεν υπόκειται εύκολα σε φθορά και δεν αλλοιώνεται με την πάροδο του χρόνου.
  - είναι διαιρετό: υποδιαιρείται σε μικρότερες μονάδες χωρίς να χάνει την αξία του
  - είναι μεταφύσιμο: μεταφέρεται και αποθηκεύεται εύκολα χωρίς πρόβλημα.

Λειτουργίες και Μορφές του Χρήματος

-5-

- Λειτουργίες του χρήματος:
  - γενικό μέσο ανταλλαγής των αγαθών.
  - κοινό μέτρο της αξίας των αγαθών.
  - μέσο διαφύλαξης πλούτου.
  - μέσο εξόφλησης οφειλών.
- Μορφές χρήματος:
  - χαρτονομίσματα.
  - κέρματα.
  - τραπεζικές επιταγές.
  - πιστωτικές κάρτες.

Σύγχρονη Τραπεζική

-6-

- Τα ρευστά διαθέσιμα είναι τα χρήματα που έχει στη διάθεσή της μια τράπεζα για να καλύψει ενδεχόμενες αναλήψεις από τους καταθέτες. Το ποσοστό των ρευστών διαθεσίμων είναι ο λόγος των ρευστών διαθεσίμων προς το σύνολο των καταθέσεων.
- Προσφορά χρήματος είναι το σύνολο των χρημάτων που κυκλοφορούν στην οικονομία σε μια δεδομένη χρονική στιγμή.
- Ρευστότητα είναι η ιδιότητα που μας λέει πόσο φθηνά, γρήγορα και σίγουρα μπορούν τα στοιχεία του ενεργητικού να μετατραπούν σε χρήμα.
- Ανάλυση από τα χρήματα που βρίσκονται σε καταθέσεις όψεως μπορεί να γίνει άμεσα, χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση. Οι καταθέσεις προθεσμίας προσφέρουν υψηλότερα επιτόκια αλλά ο καταθέτης είναι υποχρεωμένος να ειδοποιεί πριν από κάθε ανάληψη χρημάτων.

Ζήτηση Χρήματος (I)

-7-

- Το κόστος διακράτησης χρήματος είναι ο τόκος τον οποίο θυσιάζει κανείς όταν προτιμά να διακρατήσει χρήμα αντί για ομόλογα.
- Το συναλλακτικό κίνητρο για τη διακράτηση χρήματος αντανακλά το γεγονός ότι οι πληρωμές και οι εισπράξεις δεν γίνονται ταυτόχρονα.
- Η ζήτηση χρήματος είναι η ζήτηση για πραγματικές (όχι ονομαστικές) ποσότητες χρήματος.
- Στον αβέβαιο κόσμο μας, υπάρχει το κίνητρο της πρόληψης για τη διακράτηση χρήματος. Αποφασίζουμε εκ των προτέρων να κρατήσουμε χρήματα για να αντιμετωπίσουμε ενδεχόμενα τα οποία αδυνατούμε να προβλέψουμε.

Ζήτηση Χρήματος (II)

-8-

- Το περιουσιακό κίνητρο για τη διακράτηση χρήματος αντανακλά την αποφυγή του κινδύνου. Οι άνθρωποι θυσιάζουν ένα υψηλό μέσο ποσοστό απόδοσης για να διαμορφώσουν ένα χαρτοφυλάκιο με χαμηλότερο, αλλά ασφαλέστερο, ποσοστό απόδοσης.
- Κόστος διακράτησης χρήματος: οι τόκοι που χάνουμε.
- Οφέλη διακράτησης χρήματος: συναλλακτικό, προληπτικό, περιουσιακό κίνητρο.

Η παρουσίαση συμπληρώνει και δεν υποκαθιστά τα χορηγούμενα συγγράμματα.

